

Parkeringsnorm för Vänersborgs kommun

Antagen av Byggnadsnämnden 1 mars 2016 (§ 20)

Vänersborgs kommun

Övergripande riktlinjer

- Vid planläggning och bygglovsprövning är grundprincipen att behov av bil- och cykelparkering i första hand ska lösas inom kvartersmark. Centrum utgör ett undantag där allmän platsmark till viss del kan behövas för att tillgodose parkeringsbehoven.
- På kvartersmark ska parkering för boende prioriteras före besöks- och kundparkering. I sista hand tillgodoses behovet för arbetsplatsparkering.
- På gatumark ska angöring och korttidsparkering prioriteras före parkering för boende. I sista hand tillgodoses behovet för arbetsplatsparkering.
- Samnyttjande av parkering och parkeringsköp ska regleras i avtal mellan fastighetsägare.
- Cykelparkering samt parkeringsplats för rörelsehindrade bör placeras närmast mål- och startpunkten.
- Om parkeringsnormen frångås ska särskild utredning redogöra för skälen för det.

Parkeringsnorm för cykel och bil

Kommunens parkeringsnorm reglerar hur många parkeringsplatser som bör krävas vid planläggning och bygglovsprövning inom kommunen. Normen sammanställs nedan i ett antal tabeller för olika byggnadsfunktioner. När det gäller bostäder utgår normen från antal bostadslägenheter. I övrigt anges normen utifrån byggnadens bruttoarea (BTA), vilket innefattar den sammanlagda ytan på alla våningar ut till ytterväggens utsida.

Värdet som anges är ett riktvärde som ska uppfattas som ett lägsta krav. Dock finns flera olika sätt att sänka riktvärdet, vilket beskrivs i avsnittet om *Åtgärder för sänkt parkeringsnorm*. I många fall kan det också vara motiverat med en särskild behovsutredning som i så fall kan väga tyngre än denna generella parkeringsnorm.

Värdet som anges rymmer både boende/anställd och besökare/kund.

Parkeringsnorm för bostäder – småhus

	Cykelparkering antal platser/bostad	Bilparkering antal platser/bostad	
		egen parkering	gemensam parkering
Småhus (≥50 m ²)	ej reglerat	2,0	1,5

Som småhus räknas bostadshus med en till två bostäder. Småhus kan även vara radhus, kedjehus eller parhus som är sammanbyggda vägg i vägg med ett eller flera andra bostadshus. Parkeringsnormen räknas dock inte för hus på mindre än 50 kvadratmeter boyta.

För småhus gäller inga normvärden för cykelparkering. De boende i småhus parkerar sina cyklar på den egna fastigheten i den omfattning de finner lämpligt.

Småhus med en egen parkering innebär att parkering ordnas på den enskilde husägarens tomt, till exempel med en bilplats i och en framför garage/carport. Gemensam parkering syftar på när flera husägare delar på en parkeringsyta.

Parkeringsnorm för bostäder – flerbostadshus

	Cykelparkering antal platser/ lägenhet	Bilparkering antal platser/lägenhet	
		bostadsrätt	hyresrätt
Flerbostadshus Små lägenheter 1-2 rok	1,5*	0,5**	0,4**
Flerbostadshus Större lägenheter ≥ 3 rok	2,5*	1,0**	0,8**

*) Minst 2/3 av cykelplatserna bör vara väderskyddade.

**) Minst 1/5 av bilplatserna ska vara disponibla för besökare.

Flerbostadshus syftar på bostadshus med tre eller fler lägenheter. Lägenheter med upp till två rum och kök räknas som små, medan de som har tre rum och kök eller mer räknas som stora. Om lägenhetsfördelningen inte är känd i tidiga skeden av planeringsprocessen, får man utgå från en skattad, rimlig och realistisk lägenhetsfördelning (som jämförtal kan man utgå från 10 P-platser per 1000 m² BTA). Vid bygglovsgranskningen kommer kravet på parkeringsplatser att utgå från verkligt antal lägenheter som redovisas i ansökan.

För flerbostadshus finns parkeringsnorm för cyklar och minst 2/3 av platserna bör vara väderskyddade. Man bör beakta behovet av att skapa utrymmen även för cykelkärvar och lådcyklar etc. inomhus då intresset för dessa ökar och de är vanliga i länder med mer cykling.

För bilparkering i flerbostadshus görs åtskillnad mellan bostadsrättslägenheter och hyreslägenheter, med hänvisning till att bilinnehavet generellt sett är lägre hos hyresrättsinnehavare.

Parkeringsnorm för vårdboenden

	Cykelparkering antal platser/1000 m ² BTA	Bilparkering antal platser/1000 m ² BTA
Vårdboenden	5	4

För vårdboenden bedöms bilanvändandet vara lägre än för normala bostäder, vilket motiverar egna parkeringstal. Särskild behovsbedömning kan vara motiverad. För gruppboende bör tas i beaktande eventuellt behov av att få plats med olika förflyttningshjälpmedel som till exempel permobil och att dessa bör kunna vinterförvaras inomhus.

Parkeringsnorm för förskola och skola

	Cykelparkering antal platser/1000 m ² BTA	Bilparkering antal platser/1000 m ² BTA
Förskola	25	25
Lågstadieskola	50	15
Övrig grundskola/ Gymnasieskola	60	5

I de yngre åldrarna är lämning och hämtning med bil vanligt, medan äldre skolelever i större utsträckning cyklar eller går på egen hand. Parkering för besökande bör anordnas som angöringsplatser vid förskolor och lågstadieskolor, och prioritet ska ges åt gående och cyklande.

Det är viktigt att beakta behovet av uppställningsplatser för cykelkärror vid förskolorna.

Parkeringsnorm för industri och hantverk

	Cykelparkering antal platser/1000 m ² BTA	Bilparkering antal platser/1000 m ² BTA
Industri/Hantverk	10	10

Hänsyn skall tas till arean, typ av verksamhet och antal anställda. Hantverk och mindre industriverksamheter har ofta goda möjligheter att samordna transportytor, lagerytor m.m. med parkering vilket gör det svårt att ange ett parkeringstal som passar för alla verksamheter. Ovanstående kan ge vägledning vid utformning och reglering av andel bebyggd yta/planterad yta i detaljplanerna.

Parkeringsnorm för kontor, handel, restaurang och övrig service

	Cykelparkering antal platser/1000 m ² BTA	Bilparkering antal platser/1000 m ² BTA
Kontor	15	20
Handel	25	30
Restaurang/ Matsservering	20	25
Övrig service- verksamhet	20	25

Särskild utredning kan vara motiverad då parkeringsbehovet kan skilja mycket mellan olika verksamheter.

Som övrig serviceverksamhet räknas till exempel frisörsalong, bankservice, vårdcentral och arbetsförmedling.

Parkeringsnorm för idrottsanläggning eller annan samlingslokal

Inför planläggning eller bygglovsprövning av idrottsanläggning eller annan samlingslokal ska alltid en särskild utredning göras för att bedöma behovet av parkeringsplatser.

Parkering för rörelsehindrade

I normala projekt ska ca 5% av samtliga bilplatser, dock minst en, kunna anpassas för rörelsehindrade med särskilt parkeringstillstånd. Parkeringsplatserna ska förläggas nära entrén och kunna utmärkas för rörelsehindrade. Gångavståndet ska inte överstiga 25 meter. Såväl parkering som gångvägen till entrén ska vara tillgänglighetsanpassade. Parkeringsplats för rörelsehindrad ska vara fem meter bred om inte intilliggande yta kan användas.

För besöksparkeringar till bostäder och verksamheter ska parkeringsplats för rörelsehindrade alltid anordnas. Om antalet besöksplatser för rörelsehindrade är fler än en, eller vid verksamheter som riktar sig till allmänheten, ska dessa parkeringsplatser även märkas ut.

För större projekt, besöksanläggningar och lokaler där stor andel av besökarna kan antas ha rörelsehinder, t.ex. vårdinrättningar och myndigheter, behöver behovet av parkering för rörelsehindrade studeras särskilt.

Åtgärder för sänkt parkeringsnorm

Det finns möjlighet att sänka parkeringsnormen i enskilda projekt med hänvisning till särskilda åtgärder.

Sänkning genom samnyttjande (10-40% sänkning)

Minskat parkeringsbehov genom samnyttjande kan uppnås genom att bilplatserna kan nyttjas av olika personer eller verksamheter vid olika tillfällen och att olika användargrupper maximala parkeringsbehov infaller vid olika tidpunkter. Om olika användargrupper kan samnyttja samma parkeringsplatser skapas ett mer effektivt utnyttjande. De tre användargrupperna beskrivs i tabellen nedan.

Användargrupp	A	B	C
Tidsintervall då behovet är störst	Kl. 22-07	Kl. 07-17	Kl. 17-22
Exempel på verksamheter	Boende	Kontor Industri/Hantverk Förskola/Skolor	Kvällsöppna butiker Kvällsöppna serveringsställen

Samnyttjande inom samma användargrupp kan ge en sänkning av parkeringsnormen på upp till 10% om det finns anledning att vänta sig ett minskat totalbehov genom åtgärden. Detta gäller samnyttjande inom användargrupp B eller C, inte ren boendeparkering. Samnyttjande mellan olika användargrupper kan ge en minskning på upp till 40% om det tydligt kan visas att parkeringsbehoven ligger åtskilda i tid. Handel och service räknas normalt sett till användargrupp B.

För att sänka parkeringsnormen krävs att samnyttjandet säkerställs långsiktigt genom avtal.

Åtgärds paket bilpool (upp till 30% sänkning)

Genom att underlätta för boende i flerbostadshus att klara sig utan egen bil kan parkeringsnormen sänkas. För en sänkning på upp till 30% krävs följande åtgärder:

- Medlemskap i bilpool garanteras i minst fem år och kostnaden för medlemskapet ingår i hyran.
- Mindre än hälften av bilplatserna uppförs på den egna tomten, medan flertalet löses genom parkeringsköp i gemensam parkeringsanläggning för ökat samnyttjande.
- Speciell omsorg läggs på tillgången och utformningen av cykelparkeringen.
- Kraftfull marknadsföring av bilpoolslösningen och dess förutsättningar sker före inflyttning.
- Årlig uppföljning och utvärdering utförs gemensamt av fastighetsägaren och kommunen under minst fem år efter införandet. Om bilinnehavet inte håller tillräckligt låga nivåer behöver fastighetsägaren vidta ytterligare åtgärder för att stimulera alternativ.

Åtgärds paket bilfritt boende (upp till 90% sänkning)

För en sänkning av parkeringsnormen på upp till 90% krävs följande åtgärder:

- Det bilfria boendet säkerställs genom att fastighetsägaren upprättar avtal med alla boende om att inte äga bil (eller leasing eller motsvarande) så länge man bor i fastigheten.
- Medlemskap i bilpool garanteras för varje hushåll, kostnaden för medlemskapet ingår i hyran.
- Parkering för besök och bilpool ska företrädesvis ordnas i gemensamma parkeringsanläggningar utanför den egna tomten.
- Speciell omsorg läggs på tillgången och utformningen av cykelparkeringen.
- Kraftfull marknadsföring av konceptet "bilfritt boende" och dess förutsättningar sker före inflyttning.
- Årlig uppföljning och utvärdering utförs gemensamt av fastighetsägaren och kommunen.
- Om uppföljning visar att parkeringsefterfrågan ej minskat i enlighet med avtalet ska fastighetsägaren ordna fram motsvarande antal platser, på egna tomten eller genom parkeringsköp.

Avstånd till bilparkering

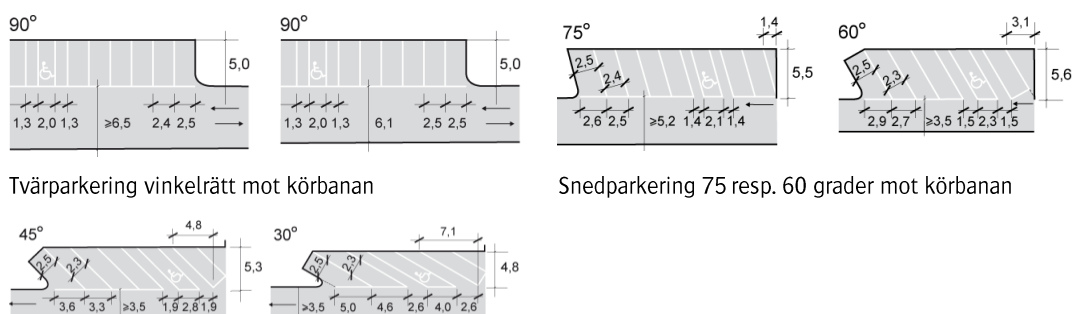
Nedan anges vad som kan anses som övre gräns för rimligt avstånd mellan parkeringsplats för bil och olika destinationer. Parkering för cykel bör finnas i nära anslutning till destinationen. Avstånden nedan är gångavstånd, det vill säga den sträcka en gående behöver tillryggalägga. Avstånden gäller då parkering av olika anledningar inte kan ordnas inom tomten.

	Längsta avstånd till bilparkering	
	normalt	extremfall (i centrum)
Bostad för boende	250 m	500 m
Bostad för besökande	200 m	500 m
Kundparkering	200 m	500 m
Arbetsplats	400 m	600 m
Lämning/hämtning vid förskola/skola	100 m	-

Den vänstra kolumnen anger längsta avstånd mellan bilparkering och olika destinationer. Den högra kolumnen visar undantag som kan göras i extrema fall. Detta kan gälla endast i centrum, och endast där det kan anses orimligt att hitta annan parkeringslösning, och där bristen på lättillgänglig parkeringsplats kan uppvägas av ett mycket attraktivt läge. I första hand bör också andra åtgärder för sänkt parkeringsnorm än inlösen prövas.

Utformning av parkeringsplats

För tvärställda eller snedställda parkeringsplatser bör bredden vara mellan 2,3 och 2,5 beroende på utformning, se bilder från VGU¹.

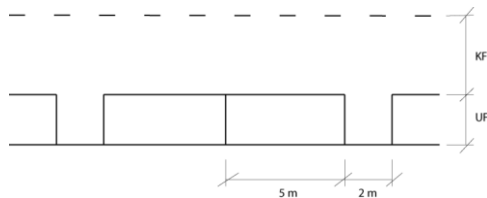
Snedparkering 45 resp. 30 grader mot körbanan

I normala projekt ska ca 5% av samtliga bilplatser, dock minst en, kunna anpassas för rörelsehindrade med särskilt parkeringstillstånd. Parkeringsplatserna ska förläggas nära entrén och kunna utmärkas för rörelsehindrade. Gångavståndet ska

¹ "Vägars och gators utformning", riktlinjer framtagna av Trafikverket ihop med Sveriges Kommuner och Landsting, se www.trafikverket.se/vgu.

inte överstiga 25 meter. Såväl parkering som gångvägen till entrén ska vara tillgänglighetsanpassade. Parkeringarna ska vara fem meter breda om inte intilliggande yta kan användas.

Vid längsgående parkering krävs minst 2,0 m bredd, se bild från VGU.

Uppställning	DTS	VR (km/tim)	KF+UF (m)	UF (m)
Personbilar	(Pb+LBn)A	30	5,0	2,0
		40	5,2	2,2
Lastbilar	(LBn+LBn)A	30	5,8	3,0
		40	6,0	3,2

Uppställningsplats för personbil längs väg/gata

Parkeringsplatser för cyklar skall anordnas, så att det både finns lättillgängliga besöksparkeringar och skyddade boendeparkeringar. Cykelparkering utformas så att bra stöd ges för cykeln och så att cykeln kan låsas fast. Utomhus förläggs cykelparkering synligt för att undvika stöld och vandalisering. Uppställning av cyklar kan utformas som traditionella hjulhållande cykelställ med helst > 0,8 m c/cavstånd dock minst 0,6 m. För mopeder behövs ca 1,0 m. Cykelställ kan också utformas ramhållande.

Bilaga

Samlad tabell för Vänersborgs kommuns parkeringsnorm

	Cykelparkering antal platser/bostad	Bilparkering antal platser/bostad	
		egen parkering	gemensam parkering
Småhus (≥50 m ²)	ej reglerat	2,0	1,5
	antal platser/ lägenhet	antal platser/lägenhet	
		bostadsrätt	hyresrätt
Flerbostadshus Små lägenheter 1-2 rok	1,5*	0,5**	0,4**
Flerbostadshus Större lägenheter ≥ 3 rok	2,5*	1,0**	0,8**

*) Minst 2/3 av cykelplatserna bör vara väderskyddade.

***) Minst 1/5 av bilplatserna ska vara disponibla för besökare.

	Cykelparkering antal platser/1000 m ² BTA	Bilparkering antal platser/1000 m ² BTA
Vårdboenden	5	4
Förskola	25	25
Lågstadieskola	50	15
Övrig grundskola/ Gymnasieskola	60	5
Industri/Hantverk	10	10
Kontor	15	20
Handel	25	30
Restaurang/Matservering	20	25
Övrig serviceverksamhet	20	25